

Adóellenőrzési arany szabályok. Miért ne nyilatkozzunk adóellenőrzéskor. (2018.08.28)

A NAV és az adózó érdekei egy ellenőrzés során ellentétesek. A NAV adóhiányt, bírságot akar megállapítani, az adózó szeretné elkerülni ezt. Ennek érdekében mind a NAV, mind az adózók hajlamosak arra, hogy megpróbálják túllépni a törvényes kereteket. Ebben nincs különbség közöttük. A NAV az adózónál ellenőrzi a törvényes keretek betartását, míg az okleveles adószakértő képviselő a NAV-nál. **A jó képviselő nem a revizor munkáját segíti, hanem az ügyfele érdekeit képviseli.** A kettő nyilvánvalóan nem esik egybe. Elsősorban azok az adószakértők javasolják a revizorokkal való együttműködést, akik azzal „fényezik” magukat, hogy ők korábban a NAV-nál dolgoztak (szerintem igaz az a mondás, hogy a „kutyából nem lesz szalonna”).

1. Arany szabály: szóban sohase nyilatkozzunk.

Egy adóellenőrzés végső kimenetelét is elronthatja az adózóra nézve, ha meggondolatlanul nyilatkozik.

Az ellenőrzés az adózó értesítésével indul. Ez csak annyit jelent, hogy beáll az önellenőrzés tilalma. A adóhatóság gyakran mellőzi a megbízólevél előzetes kiküldését, miután az eljárási határidők a megbízólevél kézbesítéstől indulnak. A NAV az ellenőrzésről szóló értesítés megküldésével egyidejűleg szinte rögtön behívja az adózót „ellenőrzésre”. A gyanútlanul megjelenő ügyfelet azonnal nyilatkozattételre szólítja fel. Ilyen helyzetben ragaszkodjunk ahhoz, hogy ügyfélként szóban semmilyen nyilatkozatot nem kívánunk tenni. A revízió írásban tegye fel a kérdéseit. Ezt a határozott kívánságunkat feltétlenül vetessük jegyzőkönyvbe. A revizorok ilyenkor mindent megpróbálnak elkövetni, hogy nyilatkozattételre bírják a magánszemélyt. Legyünk határozottak, ügyfélként az adózónak nyilatkozattételi joga és nem kötelezettsége van.

Sokan nem tudják elviselni az adóellenőrzéssel járó légkört. Még arra is képtelenek, hogy ragaszkodjanak az írásbeli nyilatkozattételhez. Ez megelőzhető, ha az ellenőrzésről szóló értesítés átvételekor azonnal **okleveles adószakértő**höz fordul az adózó. Nem ügyvédhez, nem adószakértőhöz, nem könyvelőhöz. Az okleveles adószakértő végzettség a jelenlegi legmagasabb adózási végzettség. Az okleveles adószakértők NAV állásfoglalások nélkül, önállóan is képesek értelmezni és alkalmazni az adójogszabályokat.

A helyes képviselői, adózói magatartás, ha az ellenőrzés megkezdéséről szóló értesítésre azonnali válaszként azt írjuk:

„Adózó kijelenti, hogy az ellenőrzés során szóban semmilyen nyilatkozatot nem kíván tenni, így személyes meghallgatása szükségtelen.”

A NAV ugyanis előszeretettel végzésben személyes megjelenésre idézi az ügyfelet. Ezt előzhetjük meg a fenti nyilatkozattal. A revízió gyakran rendkívül rövid határidőt ad az írásbeli nyilatkozatra. Tudnunk kell, hogy a nyilatkozattételre nincs törvényi határidő. Ha a revízió által megszabott határidő túl rövid, akkor következmények nélkül túlléphetjük.

2. Aranyszabály: az ellenőrzés során a nyilatkozatot tagadjuk meg.

A szóbeli nyilatkozattétel megtagadásakor még nem célszerű kizárni a nyilatkozattételt. Ennek oka, hogy az írásban feltett kérdésekből következtetni lehet arra, hogy mire is irányul az ellenőrzés. Ez azért fontos, mert a revizorok néhány központilag kidolgozott ellenőrzési témában dolgoznak és valójában önálló gondolatok nélküli ellenőrzést (betanított munkát) végeznek. A revizorok számára előírt legfontosabb bizonyítási eszköz, az adózó saját nyilatkozata. Ha megtagadjuk a nyilatkozattételt, ez teljes zűrzavart okoz a revizorok fejében. Téved az, aki azt hiszi, hogy a nyilatkozattétellel segíthet magán. A revizorok az adózói nyilatkozatokból csak az adózó terhére szóló nyilatkozat részeket veszik figyelembe. Az adóhatóság másik célja a nyilatkozatokkal az ügyfél ellentmondásokba kergetése. Ezért fő szabály:

Ügyfélként az ellenőrzési eljárás alatt tagadjuk meg a nyilatkozattételt.

Mindazt, amit az ellenőrzési eljárás alatt el tudnánk mondani, azt ráérünk az észrevételben. A revizorok által feltárt tényállás ismeretében az adózó javára szolgáló tényeket, körülményeket kell az adóhatóság tudomására hozni.

3. Aranyszabály: sürgős adóügy nincs.

Az ügyvédek adóképviseleti munkája gyakran abban merül ki, hogy az eljárási határidők túllépését kifogásolják. Tudnunk kell, hogy amíg az adózó határidő túllépése jogvesztő, addig az adóhatóság büntetlenül túllépheti a határidőket. Én azt szoktam mondani az ügyfeleimnek, hogy „**aki siet, az sokat bukik**”. Időt nyerhetünk, ha ismerjük a kézbesítési szabályokat. Az első értesítést követő 5. munkanapon újabb értesítést kapunk. Ezt követően még 5 munkanap áll a rendelkezésünkre, hogy a hivatalos levelet átvegyük. Az elektronikusan kézbesített leveleknél az átvételt az ügyfélkapun a küldemény megnyitása jelenti. Ha nem sietünk az átvétellel, akkor az sokat segíthet olyan ügyekben, ahol közel az elévülési idő. A késleltetett átvételnél gyakran előfordul, hogy az iratátadásra, személyes megjelenésre „visszamenőleges” a dátum. Ne feledjük, aki siet, az bukik. A rajtaütésszerű, gyorsan lefolytatott ellenőrzésben előnyben van a NAV, mert hivatalból számos információ áll a rendelkezésére. Ha lelassítjuk az ellenőrzést, kikerüljük a szóbeli nyilatkozatot, akkor a revízióknak egyre több adatot át kell adnia az adózónak. Például idővel kiderül, hogy kiket keresett még meg a revízió kapcsolódó vizsgálattal. Tehát jegyezzük meg, nagyon rossz adózói magatartás, ha siettetjük az ellenőrzést.

4. Aranyszabály: telefonos megkeresésre nem szabad reagálni.

A revizorok előszeretettel hívogatják telefonon az állandó képviselőket, jellemzően a könyvelőket. Telefonos hívásra sohase reagáljunk, mindig ragaszkodjunk az írásbeli kapcsolattartáshoz. De ne is érdeklődjünk telefonon a revizornál. Ha valamilyen irat hiányzik a revizoroknak, akkor majd iratpótló végzést hoznak. Ne fogadjunk el telefonon utasításokat a revizortól. Ne felejtjük el, a hatósági akarat kifejezése végzésben vagy határozatban történik. Az értesítések, tájékoztatások, telefonos megkeresések joghatást nem váltanak ki.

Ne felejtjük el, hogy a „támogató eljárás” is adóellenőrzés. Ezt akkor alkalmazza a NAV, amikor maga sem biztos abban, hogy egy törvényes keretek között lefolytatott ellenőrzésben érvényesíteni tudja akaratát. Pl. ingatlan bérbeadás átminősítése szálláshely szolgáltatássá, élettársak családi adóalap kedvezménye, Áfa ellenőrzések, bankszámláról kp. felvétel-befizetés jogcíme. A támogató eljárásra gyakran telefonon veszi fel a kapcsolatot a NAV az adózóval. Amikor az adózó közli, hogy akkor adózási képviselőhöz fordul, akkor a telefonba azt mondják, hogy ehhez nem kell képviselő. Gyakran az ügyfélként nyilatkozatételre felhívásnál is azt állítja a NAV, hogy a képviselő nem járhat el helyettük. Ez nem igaz.

5. Aranyszabály: izzadjon a revizor.

Ha egy ügyfél arról tájékoztat, hogy ő már felvette a kapcsolatot a NAV-val, és nagyon kedves volt a revizor, akkor erre azt szoktam válaszolni, hogy akkor baj van. A revizor ugyanis addig kedves, amíg az ő akarata szerint zajlanak az események, a büntetés felé halad az eljárás. Azt a revizort, amelyik rendre megállapítja, hogy az általa végzett ellenőrzéseknél nem történt szabálytalanság, azt rövid idő után kirúgják a NAV-tól.

6. Aranyszabály: az ellenőrzést lezáró jegyzőkönyvre tett észrevétel a legfontosabb része az ellenőrzési eljárásnak.

Ha megszületett az ellenőrzést lezáró jegyzőkönyv, akkor az erre tett észrevétellel lehet a legnagyobb eredményt elérni szakszerű képviselettel. Az okleveles adószakértő, aki ismeri a revizorok által alkalmazott módszertant, és nem a NAV útmutatásait tekinti kiindulásnak (pl. mikor nem lehet az áfalevonási jogot gyakorolni), könnyedén talál hibát a betanított munkát végző revizoroknál.

Senki sem tudhatja, mikor veszi ellenőrzés alá a NAV. Ezért a legfontosabb az 1.aranyszabály. Váratlan helyzetekben se nyilatkozzunk szóban, vagy telefonon. Az írásban feltett kérdésekkel már felkereshetünk okleveles adószakértőt, aki tájékoztatni tud a helyes magatartásról.

Angyal József okleveles adószakértő , +36-20-9429-386, www.angyalado.hu